

Bijlage 1 bij VNG ledenbrief met achtergrondinformatie over de EED inzake reikwijdte en implementatieproces tot nu toe

Wat is een energieaudit en wie moeten een energieaudit maken?

In 2012 stelde het Europees Parlement (EP) de Europese Energie-Efficiency Richtlijn (EED) vast. De richtlijn vermeldt de Europese doelstelling van een 20% lagere Europees energieverbruik in 2020. Het bevat verplichtingen voor zowel lidstaten als bedrijven .

De energieaudit is een mooi instrument dat grote kansen biedt om te zorgen voor structurele aandacht voor energiebesparing bij ondernemingen. De energieaudit geeft ondernemingen inzicht in hun energieverbruik en welke kosteneffectieve en energiebesparende maatregelen ze het beste kunnen nemen. De energieaudit is verplicht voor ondernemingen met meer dan 250 werknemers en/of een jaaromzet van meer dan 50 miljoen euro en een balanstotaal groter dan 43 miljoen euro. Bedrijven moeten de audit eens in de vier jaar opstellen. Het opstellen van een energieaudit duurt gemiddeld 4 tot 6 maanden. Overigens zijn bedrijven die zijn aangesloten bij de convenanten MEE of MJA3 al vrijgesteld van de auditplicht. Ook kan deelname aan bepaalde energie- of milieubeheerssystemen vrijstelling geven van de energieauditplicht.

Het is lastig om te bepalen welke en hoeveel bedrijven onder de implementatieregeling vallen en welke bedrijven door het bevoegd gezag aangeschreven dienen te worden. De criteria waarop getoetst moet worden zijn geen standaard bedrijfsgegevens die het bevoegd gezag voor handen heeft en moeten betrokken worden uit de jaarverslagen zoals die bij de Kamer van Koophandel zijn gedeponneerd. Inmiddels werkt het ministerie aan een verbeterde lijst van auditplichtige ondernemingen.

Op dit moment wordt nog uitgegaan van 6000 ondernemingen. Hieronder vallen bijvoorbeeld winkelketens maar ook overheidsorganisaties die economische activiteiten (bijvoorbeeld grondtransacties) uitvoeren kunnen auditplichtig zijn. Een landelijk opererende winkelketen wordt gezien als één onderneming, terwijl deze wel honderden vestigingen kan hebben. Omdat alle vestigingen van een concern ook onder de auditverplichting vallen, gaat het om een veelvoud aan bedrijven. Dit betekent dat per onderneming meerdere gemeenten als bevoegd gezag kunnen optreden.

Het implementatieproces tot nu toe:

In juli 2015 is dit artikel via een tijdelijke regeling van kracht geworden in Nederland. Het bevoegd gezag toetst of de energieaudits voldoen aan de richtlijn. Hoewel artikel 8 van de richtlijn pas in de zomer van 2015 in Nederland van kracht is geworden, moesten bedrijven al per 5 december 2015 audits indienen bij het bevoegd gezag, terwijl er nog veel onduidelijkheden waren over de reikwijdte van de richtlijn. De meeste bedrijven hebben de deadline dan ook niet gehaald. Een gedeelte van de bedrijven heeft uitstel gevraagd bij het bevoegd gezag. Ook hadden gemeenten, provincies en hun omgevingsdiensten nog geen

mensen en middelen beschikbaar. In de jaarplannen en/of dienstverleningsovereenkomsten tussen gemeenten en omgevingsdiensten voor dit jaar is dan ook niet of nauwelijks capaciteit voor de EED richtlijn geregeld.

Het standpunt van VNG en IPO is dat het rijk gemeenten en provincies moet compenseren voor de uitvoeringslasten als gevolg van de extra taken op grond van artikel 8 uit de EED richtlijn. Het rijk ging er aanvankelijk vanuit dat het toezicht op de EED richtlijn makkelijk mee kon lopen met het toezicht op de al bestaande wet- en regelgeving en dat het aantal bedrijven beperkt zou zijn. Daarom zijn bij inwerkingtreding van de tijdelijke regeling de uitvoeringslasten voor het bevoegd gezag niet onderzocht. Deze aannames stroken echter niet met de praktijk.

Om knelpunten als gevolg van de korte implementatieperiode, onduidelijkheden over de reikwijdte en gebrek aan mensen en middelen bij het bevoegd gezag op te lossen, heeft het Rijk eind 2015 een aantal acties in gang gezet. Dit in samenwerking met VNG en IPO. De belangrijkste acties zijn in de brief beschreven.

Ondertussen wordt ook gewerkt aan verbetering van de samenhang in wet- en regelgeving en instrumentarium inzake energiebesparing bij bedrijven. Zo sluiten de EED en de energiebesparingsverplichting op grond van de Wet Milieubeheer nu niet goed op elkaar aan. Ook wordt onderzocht hoe bestaande keurmerken maar ook de Energieprestatiekeuring die in ontwikkeling is "EED-proof" gemaakt kunnen worden, zodat bedrijven die meedoen aan zo'n keurmerk of EPK, vrijstelling kunnen krijgen.